

Kūrybinės užduotys

Biblija – gyvenimo knyga: Senasis Testamentas

1. Užduotis. Gyvenimo atvejų pavyzdžių kūrimas

Pagal pateiktas Šventojo Rašto ištraukas aprašyk tris gyvenimo atvejus, kurie būtų konkretūs ir pamokantys Dievo Žodžio pritaikymo gyvenime pavyzdžiai.

Šventojo Rašto ištraukos

Bet Mozė VIEŠPAČIUI tarė: „Ak, mano Viešpatie, aš niekad nebuvau iškalbus – nei praeityje, nei dabar, kai tu prakalbinai savo tarną. Aš esu lėtas praverti burną ir mano liežuvis nerangus.“¹¹ Tada VIEŠPATS jį paklausė: „O kas duoda burną žmogui? Kas padaro jį nebylį ar kurčią, regintį ar aklą? Argi ne aš, VIEŠPATS?“¹² O dabar eik! Aš būsiu su tavo burna ir tave pamokysiu, ką turi sakyti.“ (Iš 10–13)

Gyvenimo atvejų pavyzdžiai

„...padėjau prieš tave gyvenimą ir mirtį, palaiminimus ir prakeikimus. Rinkis gyvenimą, kad tu ir tavo palikuonys būtumėte gyvi, mylėdami VIEŠPATĮ, savo Dievą, jo balso klausydami ir jam atsiduodami. Nes tai reiškia tau gyvenimą – ilgą gyvenimą tau žemėje, kurį VIEŠPATS prisiekė duoti tavo protėviams – Abraomui, Izaokui ir Jokūbui.“ (Ist 30, 19–20)

Vargas vadinantiems piktą geru, o gerą piktą, keičiantiems tamsą į šviesą, o šviesą į tamsą, laikantiems karčius dalykus saldžiais, o saldžius dalykus – karčiais! Vargas tiems, kurie savo akyse yra išmintingi, kurie, savo pačių manymu, gudrūs! (Iz 5, 20–21)

2. Užduotis.

- Dialogas „Ką reiškia gyventi pagal didįjį Dievo meilės įsakymą?“
- Apibrėžimo kūrimas: „Gyventi Dievo meile, tai

_____“

Įsivaizduok, kad dalyvauji kuriant projektą, kurio tikslas – skatinti mokyklos ir vietos bendruomenės žmones svarstyti, ką reiškia mylėti kitą žmogų ir Dievą, kodėl vertinga vis daugiau pasitikėti Dievu ir vienas kitu, gyventi pagal didįjį Dievo meilės įsakymą.

Dirbdami poromis sugalvokite 5–10 klausimų, kurie galėtų padėti atpažinti „gyvenimą pagal Dievo meilę“. Atsidarykite dialogo langą, užduokite šiuos klausimus vienas kitam ir atsakykite į juos. Remdamiesi sukurtu dialogu suformuluokite bendrą apibrėžimą:

„Gyventi Dievo meile – tai _____“

_____“

- Diskutuodami su klasės draugais, palyginkite savo ir kitų sukurtus apibrėžimus, kuo jie panašūs ar skiriasi.
- Paanalizuokite, kuo grindžiami apibrėžimai: Apreiškimu, kasdiene patirtimi, religijos filosofų mintimis, emocijomis, jausmais, savo tapatumo paieškomis, susijusiomis su tikėjimu, tikėjimu kaip Dievo dovana, tėvų perduotu tikėjimu, išklaustyta malda ir pan.
- Apmąstykite, kas padeda suvokti Dievo meilę – džiaugsmas, pasitikėjimas Dievu, Dievo Žodžio skaitymas, malda, kitų žmonių tikėjimo liudijimas, kūrinijos grožis, minties logika, mąstymo dėsningumai, mokslinis pažinimas.
- Įvertinkite diskusiją ir išrinkite įdomiausią, originaliausią apibrėžimą, atitinkantį katalikų tikėjimo mokymą.

Vėliau galite tęsti projektą: apklausti kitus mokyklos bendruomenės narius ir parengti informacinį standą „Mūsų mokyklos bendruomenėje gyvenama pagal Didįjį Dievo

meilės įsakymą, kai _____“

Sukurk dialogą

3. Užduotis. Sukurk esė „Kodėl nei žmogaus laisvei, nei žmogaus protui nėra priešinga pasitikėti Dievu ir pritarti Jo apreikštoms tiesoms?“

Gali remtis Izaijo (Iz 55, 1–13) knygos eilutėmis. Prieš rašydamas pasirink esė rašymo strategiją, kurią siūlo prof. dr. L. Duoblienė, (250–350 žodžių).

(Iz 55, 1–13) Izaijo knyga

Kvietimas prie malonės

Nagi, visi, kurie trokštate, ateikite prie vandens! Net jei ir pinigų neturite, ateikite, pirkite duonos ir valgykite! Ateikite, pirkite vyno ir pieno – be pinigų ir be kainos! Kodėl mokate pinigų už tai, kas nėra duona, ir savo uždarbiu – už tai, kas nepasotina? Paklauskite manęs ir valgysite tai, kas gera, gardžiuositės skanėstais.

Ateikite pas mane, rūpestingai klausykitės, kad turėtumėte gyvenimą. Aš amžinąją sandorą su jumis sudarysiu, remdamasis savo ištikima meile Dovydui. Štai liudytoju tautoms aš jį padariau, vadu ir tautų valdovu. Ir tu pašauksi tautą, kurios nepažinai, o tautos, kurios tavęs nepažino, bėgs pas tave dėl VIEŠPATIES, tavojo Dievo, ir dėl Izraelio Šventojo, kuris tau suteikė tokią garbę. Ieškokite VIEŠPATIES, kai galima jį rasti, šaukitės jo, kai jis yra arti. Tepalieka nedorėlis savąjį kelią ir nusidėjėlis – savuosius kėslus!

Tegrižta jis pas VIEŠPATĮ, kad jo pasigailėtų, pas mūsų Dievą, nes jis labai atlaidus. „Nes mano mintys – ne jūsų mintys, o mano keliai – ne jūsų keliai“, – VIEŠPATIES žodis. „Kaip aukštas dangus viršum žemės, taip mano keliai viršija jūsų kelius ir mano mintys – jūsų mintis. Nes kaip lietus ir sniegas nukrinta iš dangaus ir negrižta atgalios, kol nepalaisto žemės, kad dygtų ir želtų joje augalai, kad neštų sėklą sėjėjui ir duoną alkanam, taip ir žodis, išeinantis iš mano burnos: jisai nesugrįš pas mane bergždžias, bet įvykdys, ko trokštu, ir atliks, ko siųstas.“ Taip! Kupina džiaugsmo širdimi išeisite ir būsite saugiai vedami į namus. Kalnai ir kalvos, jus išvydę, pratrūks džiaugsmo giesme, visi medžiai laukuose jums ims ploti. Erškėčių vietoj augs kiparisai, mirtos – vietoj dilgėlių. Ir bus visa tai VIEŠPATIES šlovei, kaip ženklas amžiais nemarus.

Esė rašymo strategijos

1 strategija. Laisvos formos esė

Pradedama nuo rūpimos idėjos ir mintis natūraliai plėtojama be iš ankstinio plano. Jei mintis rutuliojama įdomiai, net pačiam autoriui gerai nežinant, kuria linkme, gali išeiti gana originali, netikėta esė. Tai būdinga asmeninio pobūdžio esė, kurią mėgsta kūrybingi žmonės.

Laisva forma gali padėti ir tada, kai stinga minčių rašant pagal planą, nors tokios esė tikslas – parašyti labai aiškos struktūros ir logikos kūrinį. Mintys rašomos juodraščiuose (1, 2, 3) jų nesvarstant. Rekomenduojama tęsti tol, kol iš juodraščio paaiškės pagrindinė mintis ir jos plėtojimo kryptis. Paskutinis variantas redaguojamas. Rašymas laisva forma padeda išsiaiškinti pagrindines tezes, jis naudingas, kai nedera mintys, jaučiama įtampa, apima vidinis emocinis maištas, nerandama sprendimo.

2 strategija. Suplanuota esė

Pirmiausia apgalvojamas arba parašomas aiškos struktūros planas: įvadas, pagrindinės tezės, išvados arba apibendrinimas.

Įvadas. Keliamas klausimas, hipotezė arba pagrindinė mintis, apibrėžiamas kontekstas, autoritetai (kuo remiamasi), pateikiama prielaidų, suformuluojama intriga. Esė intriga labai svarbu. Mokslinės esė intriga yra probleminis klausimas.

Dėstymas

- Laikomasi plano, plėtojamos ir argumentuotai pagrindžiamos pagrindinės tezės, nuosekliai siejamos pastraipos.
- Tikrinama, ar visi argumentai tinkami, kad nuosekliai būtų einama prie išvadų ir apibendrinimo.
- Kiekviena nauja mintis gali būti plėtojama vienoje (apie 100 žodžių) arba keliuose pastraipose. Minčių seka gali būti priežastinė, išvestinė, lyginamoji arba tiesiog teminė, pvz., apie tą patį objektą pirmoje pastraipoje (keliuose pastraipose) kalbant istoriškai, antroje – estetiškai, trečioje – etiškai; pirmoje – egzistenciškai, antroje – socialiai, trečioje – kultūriškai; pirmoje – lokaliai, antroje – globaliai, trečioje – asmeniškai.
- Jei norima įvertinti kelių skirtingų plotmių argumentus, sumuojami argumentai „už“ ir „prieš“, kol prieinama prie išvadų.
- Kiekviena mintis perteikiama aiškiai, nemanant, kad skaitytojas pats viską suprastų arba viską žino.

- Suderinami esminiai teiginiai, mintys ir jų išdėstymas, patikrinama, ar aišku, kuri mintis svarbiausia, ar jos neužgožė antraeilė mintis ir ne tokios reikšmingos pastraipos.
- Nustatoma apimtis.
- Patikrinama, ar sklandžiai siejama informacija, vartojami pavyzdžiai, argumentai, citatos.

Pabaiga

- Apibendrinami argumentai.
- Pabrėžiamos esminės tezės, išvados.
- Patikrinama, ar pabaiga susijusi su pradžia.
- Galima baigti netikėta įžvalga.

Nedera esė pabaigti pernelyg anksti, neišplėtojus minties arba nesusijusia mintimi.

3 strategija. Iš dalies suplanuota esė

Tai tarpinis laisvos formos esė ir suplanuotos esė variantas.

- Parengiamas planas ne su tezėmis, o su nuorodomis, citatomis.

Dirbti galima taip:

1. Pirmiausia rašoma pagrindinė dalis, o tada pradžia ir pabaiga.
 2. Rašoma nuo pradžių iki galo.
 3. Pradedama nuo dalykų, kurie aiškiausi, jais remiantis plėtojama mintis. Tada sutvarkoma esė struktūra.
- Nors planas parengtas, rašoma laisvai. Tada tekstas patikrinamas ir papildomas citatomis pagal planą. Dalys siejamos taip, kad būtų einama prie išvadų.

Ką daryti, jei rašant pristingama minčių?

Rekomenduojama rašyti viską, kas ateina į galvą, tol, kol prieinama prie kokios nors įdomios minties, kuri ir tampa išeitimi iš keblios padėties. Tada viskas peržiūrima ir palyginama.

**Kodėl nei žmogaus laisvei, nei žmogaus protui nėra priešinga pasitikėti Dievu
ir pritarti Jo apreikštomis tiesoms?**

